

OSLO STATSADVOKATEMBETER

POSTBOKS 8021 DEP, 0030 OSLO
TELEFON 22 98 13 00 TELEFAX 22 98 13 31

RIKSADVOKATEMBETET
J.nr: 201300597-5
16 MAI 2013
Arkiv: 541.1
Saksbeh: HST

Riksadvokaten

Sak nr.:

Dato: 15. mai 2013

Deres ref.: 2013/00597-002 Vår ref.: 15/PEV
HST/ggr 541.1

Arkiv nr.: 2013/00760

J.nr.:

Alkolås som alternativ til tap av førerrett som en del av program mot ruspåvirket kjøring

Det vises til høringsbrev av 1. mars 2013.

Oslo statsadvokatembeters arbeidsfelt omfatter i mindre grad overtredelser av vegtrafikklovgivningen, men en god del anker behandles av statsadvokaten, som også i noen grad aktorerer slike saker i lagmannsretten og i noe større omfang i Høyesterett.

Etter lovendring 4. juli 2003 nr. 77 ble kompetansen til å idømme tap av førerrett som ledd i behandlingen av en straffesak overført fra politiet til domstolene.

Overtredelser av vegtrafikklovgivningen har en høy oppklaringsprosent, det vil si at de saker som anmeldes – hovedsakelig av politiet – ofte er å anse som oppklart ved at anmeldelse skrives. Straff etter vegtrafikkloven ilegges også ved uaktsom overtredelse, slik at rettens vurdering av subjektive forhold blir mindre komplisert enn ved mange andre straffesaker. Ved behandling av promillesakene ser man også at det er en god del residiv.

Reaksjonsfastsettelsen er mer standardisert enn ellers, og reaksjoner for overtredelsene, herunder promillekjøring, er godt kommunisert og kjent i befolkningen. Det virker også som om det er en relativt høy grad av aksept for de reaksjoner som følger av kjøring i påvirket tilstand.

Oslo statsadvokatembeter har mottatt Oslo politidistrikts høringsuttalelse datert 22. april 2013, som vedlegges. Politiets kommentarer tiltres i det vesentlige, men Oslo statsadvokatembeter er noe mer kritisk til ordningen enn Oslo politidistrikt. Det vektlegges da særlig at alkolås ikke er noe hinder for at den domfelte kjører i påvirket tilstand med en annen bil eller motorsykkel, og at montering av alkohollås ikke vil være effektiv ved ren medikamentpåvirkning eller ved rus som ikke omfatter alkohol.

Målgruppen for program mot ruspåvirket kjøring er de motorvognførere som utgjør den største risikogruppen. Ikke bare for residiv, men også for at ulykke skal oppstå. Dette skaper en ulikhet som kan oppleves som urettferdig blant de som dømmes.

Man er også skeptisk i at brudd ikke automatisk skal medføre tap av alkoholbetinget førerrett. Brudd som medfører ny promillekjøring bør uansett føre til tap, samt ny pådømmelse. Ikke-gyldig fravær fra eller brudd på gjennomføringen av program mot ruspåvirket kjøring bør også føre til tap.

Oslo statsadvokatembeter er av den oppfatning at både allmenn- og individualprevensjon motvirker kjøring i påvirket tilstand, kanskje mer effektivt enn ved en del annen kriminalitet når man ser bort fra residivistene. For enkelte av disse kan det virke som om straff og manglende førerrett ikke vil ha særlig innvirkning på frekvensen av kjøring med eller uten påvirkning uansett.

Tap av adgang til å føre motorvogn, som erfaringsmessig vil oppleves som et minst like stort påført onde som idømt fengselsstraff eller bot, anses som et vesentlig element for å motvirke kjøring i påvirket tilstand.

Man frykter således at innføring av alkoholbetinget førerrett vil svekke allmennprevensjonen når det gjelder kjøring i påvirket tilstand.

Jørn Sigurd Maurud
embetsleder

Per Egil Volledal
statsadvokat

Vedlegg